

Sunday, August 05, 2018

We are all saddened by the passing of AHEA founding member, Professor of History Dr. Steven Béla Várdy. This is the announcement published by his department at Duquesne University, Pittsburg, PA.

From: all-history-faculty@lyris.duq.edu <all-history-faculty@lyris.duq.edu>

Sent: Monday, July 30, 2018 3:53 PM

Subject: It is with deep sadness that we announce the passing of Professor Emeritus and McAnulty Distinguished Professor of History Dr. Steven Béla Várdy

It is with deep sadness that we announce the passing of Professor Emeritus and McAnulty Distinguished Professor of History Dr. Steven Béla Várdy. Dr. Várdy received his doctoral degree from Indiana University and taught at Duquesne University for fifty years – from 1964 to 2014. As one of Duquesne’s most prolific faculty members, Dr. Várdy wrote and edited more than 22 books, 175 scholarly articles, 87 book reviews, 83 encyclopedia entries, 60 essays, and 350 newspaper articles. He was considered one of the world’s leading experts in Hungarian history and presented more than 100 conference papers in Europe and the United States. He received numerous awards for his scholarly achievements, including Hungary’s Berzsenyi Prize, Hungary’s Officers’ Cross of the Order of Merit, Árpád Academy’s Gold Medal, Canada’s Pro Libertate Diploma and Pro Patria in Exteris Diploma, along with Duquesne University’s Excellence in Scholarship Award. Dr. Várdy was elected to the Hungarian Writer’s Federation and the Hungarian Academy of Science; he received two honorary doctorates from Hungarian universities and had two festschrifts written in his honor by some of his former students. Dr. Várdy served on a number of editorial boards and held administrative positions on numerous external academic associations and committees – some of which he founded.

Dr. Várdy is survived by his wife of 56 years, Dr. Agnes Huszár Várdy – who co-wrote and co-edited some of his scholarly work – as well as his three children Nicholas, Zoltán, and Laura, and four grandchildren. In 2015, Drs. Agnes and Steven Várdy endowed the Várdy International Research and Study Grant at Duquesne University to support overseas research by graduate history students or study abroad by undergraduate history majors. Dr. Várdy passed away in his native Hungary and further information pertaining to any services or gifts will be forthcoming.

Steve was a caring individual who will be terribly missed. Please keep his family in your thoughts and prayers during this difficult time.

John J. Dwyer, PhD

Chair
Department of History
Duquesne University
603 College Hall
Pittsburgh, PA 15282
Email: dwyer@duq.edu

Búcsú Magyar-Amerika történetírójától

Az 1849-ben levert Szabadságharc óta Amerikában menedéket, munkát talált és megbecsülést szerzett magyarok száma jócskán meghaladja a milliót. Az általuk épített templomok és magyar közösségi házak nagy többségében már nem hallatszik a magyar szó, de emléküik meg van örökítve emléktáblákon, könyvekben – és leszármazottaik szívében. Történetük legalaposabb ismerője, krónikása, a magyar történelem egyik elsősorú amerikai tolmácsolója, az 1935-ben a Nógrád megyei Bercelen született Várdy Béla 2018. július 23-án Budapesten megtért Teremtőjéhez.

Szüleivel a II. világháború végén hagyta el szülőföldjét, de Amerikában fölnöve és ott tekintélyes egyetemi tanári pályát befutva is magas szinten művelte anyanyelvét és megőrizte magyar tudatát. Az Amerikába kivándorolt magyarok két központjában, Clevelandben és Pittsburghban élt és tanított, ebből a helyismeretből, meg alapos kutatások révén született meg egyik fő műve, a 2000-ben megjelent, 840 oldalas *Magyarok az Újvilágban*. De az Óvilágban, az „old country”-ban élő magyarok történetét is alaposan ismerte. Az általa írt vagy szerkesztett könyvek száma 22, ehhez jön 175 tudományos tanulmány, 87 könyvismertetés, valamint többszáz cikk lexikonokban és újságokban, folyóiratokban. Írt egy kitűnő összefoglalót a magyar történetírás történetéről, az 1970-es és 80-as években felhívta az angolul olvasók figyelmét a Kárpát-medence magyar kisebbségeinek súlyos helyzetére, a rendszerváltozás után pedig az elsők között publikált a Szovjetunióba hurcolt, a Gulag-táborokban szenvedő magyar rabok sorsáról.

Az írás mellett tudományszervezőként is sokat alkotott. A pittsburghi Duquesne Egyetemen sok éven át vezette a történelem tanszéket, ott rendszeres konferenciákat szervezett (elsősorban közép-európai témákból, számos magyarországi előadóval), egyik alapítója és többszörös elnöke volt az Amerikai Magyar Történelmi Társulatnak [American Association for the Study of Hungarian History; újabb nevén Hungarian Studies Association], az Amerikai Magyar Tanáregyesületnek [American Hungarian Educators Association] és a Nyugat-Pennsylvániai Magyar Kulturális Társaságnak [Hungarian Cultural Society of Western Pennsylvania]. Mindebben társa, több esetben szerző-társa volt felesége, Huszár Ágnes művelődéstörténész és szépíró.

Történetírói elfogulatlansága és irodalmi stílusa mellett életművének meghatározója volt az összmagyarság ügye melletti elkötelezettség. Elutasította a mítoszokat (ld. Kossuth-tanulmányai) és leleplezte az embertelenségeket (Ethnic Cleansing in Twentieth-Century Europe). Kollégái és tisztelői két ízben is köszöntötték tanulmánykötettel, a 2012-esben feleségével együtt.

A számos amerikai elismerés, díj mellé a rendszerváltozás után jött a Miskolci Egyetem díszdoktori címe, a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje, 2010-ben pedig a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjai sorába választotta.

Béla (Amerikában használt nevén Steven Bela Vardy – mert a „Béla” nevet általában nőnek gondolták) minden körben elismert és kedvelt személyiség és remek barát volt. Otthonuk gyakran adott helyszínt az oda látogatók előadásainak, baráti találkozónak, feleséggel együtt én is sokszor élveztem családja vendégszeretetét. Felesége, három gyermeke és négy unokája mellett a barátok és tisztelők sokasága gyászolja.

Jeszenszky Géza 2018.aug.1.

A Gyászoló Család

és

a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Örökség és Európa Egyesület, a
Gulágkutatók Nemzetközi Társasága, az American-Hungarian Educators Association
és a Pannonia Világklub – mély fájdalommal tudatja, hogy

Dr. Várdy Béla

MacAulity Distinguished Professor of History,
Duquesne University (Pittsburgh, USA),

amerikai magyar történész, a Duquesne Egyetem Történelmi Intézetének egykori
igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja 2018. július 23-án
83 éves korában elhunyt.

Temetése

2018. augusztus 27-én 14 órakor

kezdődik a katolikus egyház szertartása szerint a Szent István Bazilikában.

Cím: 1051 Budapest, Szent István tér 1

Bejutás: kívül, a Bazilika főbejáratától balra, középén

Gyászolják:

Felesége Dr. Várdy Huszár Ágnes, fiai Várdy Artilla, Várdy Zoltán, lánya Várdy Laura,
huga Boyer Ildikó és férje Dr. Boyer András, menyei Várdy Lili, Dr. Vankó Tünde,
Cindy Brando, sógornője Detky Beáta, sógora Huszár József, unokái Várdy Szofi,
Várdy Victor és Várdy Vera, valamint rokonai, barátai, kollégái és tanítványai.

Nyugodjék békében!

* * *

A temetését követően családja, barátai és kollégái egy allófogadás keretein belül búcsúztatják.

Helyszín: La Fabbrica

Sas utca 8 – a Bazilikával szemben

Az elhunyt kívánságát tisztelve a gyászoló család kéri, hogy virág helyett a kárpátaljai
Irgalmas Samaritánus Református Gyermekotthont támogassák. Erre lehetőség lesz a
fogadáson, vagy átutalással: Kóryuk Zsolt, OTP, IBAN: HU19 1177 5441 3041 3010 0000 0000.
Bank címe: 4625 Záhony Ady Endre u. 27-29, BIC (SWIFT) Kód: OTPVHUHB

Elhunyt Várdy Béla, az MTA külső tagja

Az amerikai-magyar történészprofesszorra Frank Tibor emlékezik. Várdy Béla 83 éves volt.

2018. augusztus 21.

Gyásza van a Magyar Tudományos Akadémiának: 83 éves korában elhunyt Várdy Béla (Steven Béla Várdy) magyar-amerikai történészprofesszor, az MTA külső tagja (2010). A II. világháború végén, gyermekként hagyta el Magyarországot, az 1950-es évek elején került az Egyesült Államokba. Egyetemi tanulmányait a Western Reserve University és a John Carroll University hallgatójaként, illetve a bloomingtoni Indiana Universityt, valamint a Bécsi Egyetemen végezte. 1964-től a pittsburghi katolikus Duquesne Universityt és a University of Pittsburgh oktatójaként is működött, Kelet-Közép-Európa történetével foglalkozott. Két évet töltött Magyarországon is az MTA Történettudományi Intézete és az Eötvös Loránd Tudományegyetem vendégeként.

Tudományos munkássága elsősorban a magyar történelemre terjedt ki. Mintegy másfél tucat kötetet és majd hatszáz cikket, tanulmányt és egyéb írást tett közzé, igen sok nagy, nemzetközi enciklopédiának is munkatársa volt. Jelentős mértékben járult hozzá, hogy az amerikai és nemzetközi nagyközönség is megismerje a magyar történelmet. Sokat írt a magyar középkorról, a magyar historiográfiáról és művelődéstörténetéről, az amerikai magyarság történetéről, elsősorban angol nyelven ismertette a magyarságtudománnyal kapcsolatos kutatásait. De egy fontos, 840 oldalas tanulmánykötete magyarul is megjelent: a *Magyarok az Újvilágban (Az észak-amerikai magyarság rendhagyó története)* 2000-ben látott napvilágot a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága kiadványaként. A szerző szavaival ez „lényegében a nagyközönségnek szánt eklektikus szintézis, amely [...] részletesen dokumentálja állításait, s azokat alátámasztja egy nagyméretű bibliográfiával”. Még egy lényeges munkája jelent meg magyarul is: feleségével és hűséges munkatársával, Várdy Huszár Ágnessel együtt könyvet írt a „Gulag rabszolgotáborokban” szenvedett magyarokról (*Magyarok a Gulag rabszolgotáborokban*. Budapest: Kairosz, 2007¹, 2010²), amely kétszer is megjelent magyarul.

Erős, egyenes, tisztességes, őszinte ember volt, mindig készen a segítségadásra. Sok hazai kollégáját támogatta az 1970-es évektől kezdve, meghívással egyetemére, konferenciáira, köteteibe, tanácsal, forrásokkal, könyvekkel. Amerikában élt, de a magyar történészek közé tartozott. Gyászolja őt a hazai tudományosság is.

Frank Tibor
az MTA levelező tagja